

ETNOGRAFIA

Praktyki · Teorie · Doświadczenia

foto. Noosonbor Böchdambi

Call for papers. Numer 10/2024

Uniwersytet
Gdański

etnografia@ug.edu.pl

<https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/etnografia>

ETNOGRAFIA

Praktyki · Teorie · Doświadczenia
Szamanizmy, szamaństwo, szamanienie

CALL FOR PAPERS Nr 10/2024

Kolejny numer czasopisma będzie poświęcony problematyce szamanizmu jako zjawiska społeczno-kulturowego w różnych kontekstach badawczych.

Konceptualizacja szamanizmu w perspektywie nauk humanistycznych jest nielata zarówno ze względu na różnorodność, jak i uniwersalność jego występowania. W badaniach nad szamanizmem przedmiot badań był ujmowany w zależności od dominujących w danym momencie historycznym paradygmatów naukowych: poczawszy od interpretacji animistycznej, po przedstawienie postaci szamana jako oszusta, chorego psychicznie czy osoby pod wpływem środków psychoaktywnych. W ramach krytyki postmodernistycznej w naukach humanistycznych niektórzy badacze kwestionują sam termin „szamanizm” jako konstrukcję powstałą w europejskim modelu wytwarzania wiedzy. Postulują oni o stosowanie bardziej adekwatnych terminów, takich jak *szamanizmy*, *szamaństwo* czy *szamanienie*. W antropologii uprawomocniły się narracje szamanów, ich wizje i kosmologie, kiedy w ramach krytyki postkolonialnej zaczęto podważać wypowiedzanie się w imieniu „badanego”. W jaki sposób należy więc zinterpretować narracje szamana jako podmiotu? Czy i jakie są uprawomocnione kryteria wiarygodności?

Jako czasopismo etnograficzne szczególną wagę przyznajemy „terenowi”. Chcemy przyrzeć się różnym formom szamanizmu z perspektywy empirycznej i teoretycznej, osadzonej w kontekście społecznych interakcji oraz przemian, jakie zachodzą w sferze ich praktyk wierzeniowo-rytualnych. Interesują nas zarówno zagadnienia, które można zaklasyfikować do obszaru tradycyjnego „szamanizmu” (np. w Azji czy obu Amerykach), jak i jego współczesne formy oraz zjawiska z nim powiązane zachodzące pod wpływem postępującej globalizacji i upowszechnienia nowych mediów (np. neoszamanizm). Zachęcamy również do nadsyłania tekstów dotyczących narracji na temat indywidualnych doświadczeń stanów zmiennej świadomości, jak również ujęć zjawiska szamanizmu w kategoriach epistemologii relacyjnej (z bytami ludzkimi i nie-ludzkimi) czy nowego animizmu.

Proponujemy niniejsze obszary tematyczne, nie traktując ich jako wyczerpujących:

- historia badań nad szamanizmem
- teorie szamanizmu
- szamanizm w ujęciu różnych dyscyplin nauki
- szamanizm tradycyjny
- neoszamanizm i inne formy adaptacji szamanizmu do nowych kontekstów społeczno kulturowych (np. turystyka ayahuascowa)
- szamanizm miejski
- szamanizm a religie
- relacyjność między bytami ludzkimi i nie-ludzkimi w szamanizmie i animizmie.

Do numeru przyjmujemy też zgłoszenia artykułów niezwiązanych z problematyką szamanizmu.

Redaktor tematyczny: Oyungereel Tangad

Na artykuły czekamy do: 30.04.2024